

Sanksjoner ved brudd

De som medvirker til et konserninternt salg av eiendel, bør være klar over de juridiske konsekvensene som kan utløses dersom vederlaget ved et konserninternt salg bryter med virkelig verdi-prinsippet. Juridiske konsekvenser kan følge av mer alminnelige sanksjonsregler i aksjeloven, men mer spesifikke virkninger kan også utløses av lovbestemmelser i og utenfor aksjeloven. De mer generelle sanksjonsreglene er reglene om straff- og

erstatningsansvar for de medvirkende til transaksjonen etter aksjeloven § 17-1 og § 19-1, eventuelt alminnelige erstatningsregler. En spesifikk, juridisk virkning kan i tillegg være tilbakeføringsplikt etter aksjeloven § 3-7 hvis salget anses som en ulovlig utdeling. En annen, spesifikk virkning kan være at avtalt avvik fra virkelig verdi (over- eller underpris) ved aksjesalg kan bli omklassifisert til skattepliktig utbytte. Ettersom skattefriheten etter fritaksmetoden forutsetter lovlig utdelt

utbytte i samsvar med selskapsretten, vil et omklassifisert utbytte bestående av differansen mellom avtalt vederlag og virkelig verdi (over- eller underpris) ikke oppfylle lovlighetsvilkåret, og dermed ikke omfattes av fritaksmetoden. Juridiske virkninger av å bryte virkelig verdi-prinsippet kan bli flere og relativt betydelige, og bør prinsipielt sett være et godt «ris bak speilet» for å følge virkelig verdi-prinsippet.

Kunstig intelligens:

Excel og Microsoft Copilot

Microsoft Copilot, som det også har vært skrevet om tidligere i Revisjon og Regnskap, er et verktøy som ved riktig bruk kan effektivisere deler av arbeidet vårt betydelig. Tidligere har Copilot i Excel etter manges mening hatt for mange svakheter til å kunne være et pålitelig verktøy, særlig på norsk. Muligens er vinden nå i ferd med å snu – etter oppdateringer og forbedringer er Copilot i Excel-drakt et verktøy som viser tegn til å være både relevant og virkningsfullt. I denne artikkelen utforsker vi noen praktiske eksempler for å forsøke og gi innsikt i hva Copilot kan gjøre i Excel, og gi nyttige råd for å få mest mulig ut av regnearkutgaven av Microsofts kunstige intelligens (KI).

Statsautorisert revisor og siviløkonom
Leon Emil Dyb
Rådgiver, Revisorforeningen

Copilot er en KI-drevet assistent integrert i Windows-applikasjonene som krever at du har Microsoft 365. I Excel kan den med riktig veiledning hjelpe deg med å automatisere oppgaver, analysere data og generere lett tilgjengelige og hjelpsomme rapporter. En av de store fordelene, og der den i Excel-sammenheng har tatt steg i forhold til tidligere utgaver, er at du i større grad kan bruke naturlig språk for å be Copilot om å utføre beregninger, lage diagrammer, sette opp pivottabeller eller

finne mønstre i dataene. Regneark-kompetansen er likevel god å ha i bunnen, og vil langt på vei legge føringer for hva du klarer å bruke verktøyet til. Husk likevel at kunstig intelligens *ikke er ufeilbarlig*, og det er vi selv som står ansvarlig for de vurderingene som gjøres. Ha derfor et kritisk blikk på innhold og analyser der KI har vært involvert.

Bruksområder og praktiske eksempler**Automatisering, dataanalyse og rapportgenerering**

Å bearbeide data for å ha det akkurat slik du eller teamet ønsker det, er noe de fleste revisorer er svært godt kjent med.

For å vise frem noe av potensialet til det som kanskje blir din nye regneark-assistent, legger jeg frem et fiktiv case. Jeg ba Copilot foreslå innhold til et datasett med ordrededata og et tilhørende datasett med fakturadata. KI-en fikk i oppdrag å generere en tabell med data basert på forslaget.

«Lag en tabell med kolonnene ordrenummer, kunde, produkt, antall, pris, ordredato og ordresum. Lag 30 fiktive rader med data»

Tabell 1: KI-genererte ordrededata

Ordrenummer	Kunde	Produkt	Antall	Kostnad	Pris	Ordredato	Ordresum
1001	Kunde A	Produkt 1	5	360	100	01.09.2024	500
1002	Kunde B	Produkt 2	3	400	200	02.09.2024	600
1003	Kunde C	Produkt 3	2	200	150	03.09.2024	300
1004	Kunde D	Produkt 4	1	200	300	04.09.2024	300
1005	Kunde E	Produkt 5	4	660	250	05.09.2024	1 000

Så ble tilhørende fakturaopplysninger generert. Begge de to datasettene er definert som tabeller i Excel, noe som er en stor fordel for automatiseringsformål. Det gjør det enklere for Copilot å vite hvilke data den skal lete i, særlig om du eksempelvis vil hente data på tvers av arkfaner.

Når jeg spør «Hvor lang tid bruker selskapet på å fakturere ut ordrene?» foreslår Copilot å lage en kolonne med differansen mellom fakturadato og ordredato, og det eneste jeg behøver å gjøre, er å trykke på en knapp for å sette inn kolonnen. Hjelperen tenker på egen hånd og finner sine egne løsninger på problemene når dataene er merket tydelig nok, og omfanget ikke blir for vidt.

Noen utdrag fra «samtalen» min med Copilot

Marker de største avvikene i faktureringsstid

Sikker! Ser på **A1:H31**, her er 1 regel for betinget formatering som du kan se gjennom og bruke:

- **Øverste 10 prosent:** Bruk følgende på celler i kolonnen 'Faktureringsstid'
  - Fyllfarge: gul
  - Skriftfarge: svart

AaBbCc

Innhold generert av kunstig intelligens kan være feil

Hent kostnad pr. ordre fra Ordre-tabellen

Ser på **A1:H31**, her er 1 formelkolonne å se gjennom og sette inn i Kolonne I:

Kostnad pr. ordre

Henter kostnaden for hver ordre ved å slå opp ordrenummeret i ordretabellen (Tabell1) og returnere verdien fra kostnadskolonnen. Dette gir en oversikt over kostnadene knyttet til hver faktura i denne tabellen.

```
fx
=FINN.RAD([@Ordrenummer];Tabell1[[Ordrenummer];[Kostnad]];5;USANN)
```

Vis forklaring

Beregn bruttofortjeneste i kolonne J

Ser på **A1:I31**, her er 1 formelkolonne å se gjennom og sette inn i Kolonne J:

Bruttofortjeneste

Beregner bruttofortjenesten for hver ordre ved å trekke kostnaden per ordre fra fakturasummen.

```
fx
=[@Fakturasum]-[@Kostnad pr. ordre]
```

Vis forklaring

Finn de største avvikene begge veier i kolonne K

OK! Hvis du ser på **A1:K31**, kan du 2 regler for betinget formatering for gjennomgang og bruk:

- **Øverste 10 prosent:** Bruk følgende på celler i kolonnen 'Bruttofortjeneste %'
  - Fyllfarge: grønn
  - Skriftfarge: svart
- **Nedre 10 prosent:** Bruk følgende

AaBbCc

Jeg ender opp med en tabell som er oversiktlig og lett å søke i, og som uthever ytterpunktene i en rekke data. Kompleksiteten i arbeidsoppgavene som løses her, får neppe mange til å måpe,

Tabell 2: KI-genererte fakturadata

Ordrenr.	Kunde	Produkt	Fakturanr.	Fakturadato	Fakturabeløp
1001	Kunde A	Produkt 1	F-2001	05.09.2024	500
1002	Kunde B	Produkt 2	F-2005	12.09.2024	600
1003	Kunde C	Produkt 3	F-2003	11.09.2024	300
1004	Kunde D	Produkt 4	F-2002	09.09.2024	300
1005	Kunde E	Produkt 5	F-2006	12.09.2024	1 000

men det som imponerer, er treffsikkerheten i det tekniske og tempoet den jobber i. Dessuten er det bare å prøve seg frem med mer krevende forespørsler. Jeg har med noen korte instruksjoner fått en tabell som kan danne grunnlaget for videre analyser. Noen oppgaver vil være for kompliserte, men da vil ofte vår annenpilot enten på egen hånd eller på forespørsel kunne gi en trinnvis veiledning med de eksakte formlene du trenger for å komme i mål. For deg som synes det er tidkrevende eller vanskelig å få data på riktig plass i en pivottabell, løses dette i mange tilfeller raskt, eventuelt gir et utgangspunkt for videre stokking og sortering som sparer mye tid.

«Lag en pivottabell med produkter, salg, kostnad og bruttofortjeneste»

Tabell 3: KI-generert pivottabell

Produkt	Summer av Fakturasum	Summer av Kostnad pr. ordre	Summer av Bruttofortjeneste
Produkt 1	8 700	5 910	2 790
Produkt 2	18 300	12 180	6 120
Produkt 3	13 800	9 720	4 080
Produkt 4	26 600	20 050	6 550
Produkt 5	26 150	17 970	8 180
Totalsum	93 550	65 830	27 720

En av de største fordelene med Copilot er evnen til å automatisere tidkrevende oppgaver. For eksempel kan du be Copilot om å oppdatere rapporter ved å trekke inn data fra ulike kilder, utføre nødvendige beregninger og presentere resultatene i et oversiktlig format. Dette kan inkludere alt fra å summere salgstall til å beregne gjennomsnittlige kostnader per avdeling.

Feil oppstår lettere når dataene blir mer komplekse og instruksene mindre tydelige. Om det er flere tabeller i samme regneark, og vi ikke er presise nok i forespørselene våre, risikerer vi å få feil eller misvisende svar. Da jeg spurte hvor mange av hvert produkt som er solgt, gikk den ikke tilbake til den første tabellen og telte opp antall produkter. KI-en telte i stedet opp antall salgstransaksjoner, som var den informasjonen som var lettest tilgjengelig i tabellen jeg nylig

1. **Åpne Excel-filen din** og trykk Alt + F11 for å åpne VBA-editoren.
2. **Sett inn en ny modul** ved å høyreklikke på hvilken som helst av mappene under "VBAProject (din filnavn)" i prosjektutforskeren, velg Insert og deretter Module.
3. **Kopier og lim inn koden** ovenfor i den nye modulen.
4. **Lukk VBA-editoren** og gå tilbake til Excel.
5. **Kjør makroen** ved å trykke Alt + F8, velge FjernTommeRader fra listen og klikke Run.

Copilot gir detaljerte, lett fordøyelige instruksjoner for å utføre komplekse handlinger i Excel

hadde jobbet med. Da må vi gi mer utfyllende veiledning i stegene vi vil den skal ta. Ved å legge til «Hvor mange av hvert produkt er solgt? Du finner antall i arkfanen Ordre» fikk jeg både en tabellarisk og grafisk fremstilling av antall solgte produkter.

For å generere ulike rapporter kan du bruke samme fremgangsmåte. Selv med en omfattende hovedbok er det enkleste å bare begynne i en ende, enten du ønsker å gruppere transaksjoner etter

linjer i balanse- og resultatregnskap, eller analysere grupper med transaksjoner i bestemte perioder. Vær oppmerksom på at lange instruksjoner med mange trinn som regel vil innebære lav grad av automatisering.

Avanserte makroer og koding er også et område der Copilot kan være til stor nytte. For å forbedre datakvaliteten kan du for eksempel be den om å skrive VBA-kode for å lage makroer, for å fjerne tomme rader og redusere støy eller feilkilder i datagrunnlaget, eller mer avanserte funksjoner. I chatteboksen skriver Copilot koden for deg og gir deg detaljerte instruksjoner på hvordan du aktiverer den. Om du vet hva du ønsker å oppnå, men ikke hvordan, kan det være en god løsning å be om forslag til løsninger på problemstillingen.

Råd for effektiv bruk av Copilot

- **Bruk naturlig språk:** En av styrkene til Copilot er evnen til å forstå naturlig språk. Du trenger ikke å bruke komplekse formler og funksjoner når du ber om noe, men kan stille spørsmål eller gi kommandoer på en måte som føles naturlig for deg.

- **Hold dataene dine organisert:** For at Copilot skal gi de resultatene du ønsker, er det viktig at dataene dine er godt organisert og oppdatert. Definerte tabeller, navngitte arkfaner og klare kolonneheadinger hjelper mye.
- **Bli kjent med funksjonene:** Ta deg tid til å utforske hva Copilot kan gjøre. Jo bedre du kjenner verktøyet, desto mer effektivt kan du bruke det. Prøv å bruke Copilot til ulike oppgaver og se hvilke funksjoner som fungerer best for deg.
- **Del erfaringer med andre:** Samarbeid med dine kolleger. Del erfaringer, tips, triks og nye oppdagelser for å hjelpe hverandre med å få mest mulig ut av verktøyet. Da blir det også lettere å se nye måter å bruke verktøyet på.

Oppsummert er Microsoft Copilot i Excel en interessant, lavterskel nyvinning som gjør seg stadig mer aktuell. Bruker du tid på å bli kjent med verktøyet, er sjansen stor for å oppdage muligheter for å effektivisere eller forenkle arbeidsprosesser.